

nica, mora država zatreti: on po-
dražuje blago za tisočake, obremen-
enje brez potrebe konzumenta in je
sramoten pečat na licu naše Jugosla-
vije.

Za pospeševanje vinske trgovine
se naj uvedejo minimalni železniški in
parobrodni tarifi, kakor so že v ve-
ljavi v vseh na vinskem eksportu za-
interesiranih državah. Dozvojni defi-
cit ne pokrila množina izvoženega
blaga.

U) V naših obmejnih izvoznih vin-
skih centralah (za nas n. pr. Mari-
bor) se naj s pomočjo države ustano-
vijo večja vinska skladišča.

o) Zunanji konzulati in trgovske
agencije naj imajo v evidenci tudi
vinsko trgovino. Ravno iz teh mest
bi lahko prišel marsikateri koristen
misljal za izvoz našega vina.

d) Provenienca vin in imena vin-
skih krajev se mora postavno zašči-
titi. Vin. in sadj. odsek v Mariboru
je že lansko leto izdelal tozadevni
predlog ter ga vposlal poverjenstvu
za kmetijstvo v Ljubljano. Upamo, da
se vsaj za Slovenijo ugodno reši do
novega leta.

e) Listi pišejo, da stojijo cene ju-
goslovanskemu vinu nad svetovno pa-
rniko in da je to vzrok stagnacije vin-
skega izvoza. Cene našemu vinu tudi
ne bodo padle, dokler bo kilogram
kruške moke stal 14 do 16 K, dokler
bodo morali vinogradniki plačevati
take visoke cene za galico in žveplo,
dokler se ne bodo spremenili visoki
železniški tarifi in nehalne šikane na-
črtnar in dokler bo država mnenja,
da je vinogradnik najbolj pripravna
čuvstva molzna krava. Za znižanje
prodnjarskih in prevoznih stroškov
bo morala država nekaj storiti, ako
neče, da se uniči njeno vinogradni-
štvo. Mi vinogradniki hočemo storiti
vse, kar je v naših močeh za obstoj
in razvoj vinogradništva — državo
pe presimo, da nam gre pri tem stre-
mljenju na roko in da odpravi zapre-
ke, ki leže v njenem delokrogu.

Zato moramo že danes misliti na
prihodnje slabe čase in že danes mo-
rame ukreniti vse, da se bomo lahko
uspešno bojevali za obstanek naših
lepih gor. Kmalu si moramo biti po-
polnoma na jasnem:

A. Kaj moramo sami storiti za
ugodno prodajo in izvoz naših vin;

B. Kaj moramo zahtevati od dr-
žave, da stori v našo korist? Glede
prve točke naj omenim:

a) V prvi vrsti moramo gledati, da
pridelamo vino kolikor mogoče dobre
kakovosti. Tako blago se bo vedno is-
kal in dobro plačevalo. Drugi pogoj
pa je — pozna trgatav. Lani smo pre-
razno brali. Ako bi počakali s trgati-
vo (seveda, kdor je imel zdravo proz-
djo) vsaj do 5. ali 10. oktobra, bi do-
bili karredno kapljico.

Čuvajte tudi naše zlahtne vinske
sorte pred šmarnico, izabelo in drugo
tako manj vredno primese. Ne prešaj-
mo vsa skup. Dosedaj res ni bilo
bogve katerega razločka v ceni med
čisto šmarnico in med s šmarnico po-
mešan vinom zlahtnih trt, odslej pa
bo drugače. Samo od dobre kakovosti
našega blaga bo odvisna plodono-
nost naših gor.

b) Čeravno je kletarstvo v našem
kmetarsko-ormoškem okraju in raz-
meroma v celi Sloveniji na brezpri-
merno višji stopnji kakor v drugih
jugoslovanskih pokrajinah, polagajo
naši vinogradniki v mnogih slučajih
še vendar premalo paznje na dobro
vinsko posodo, na pravilni potek vre-
nja vinskega mošta in na pravi čas
pretakanja. Novi nasadi in njih pra-
vilno oskrbovanje, so tverili dosedaj
glavno skrb države. Danes pa bi se
morala država z isto vnaemo in teme-
ljitostjo zavzeti za umno kletarstvo in
nam iti na roko z vzgledi in podpora-
mi kakor pri obnovitvi vinogradov.
Star in umen vinogradnik je dejal:
„Kakšni je mošt — takšno je vino;
vendar pa zraste mošt v gorcah, vi-
no pa v kleti.“ Z nepravilnim posto-
panjem v kleti dobimo lahko iz naj-
boljšega mošta slabo neokusno vino.

c) Za ustanavljanje vinarstvih za-
drug se narod do danes ni čutil po-
treb. Nameravane zadruge tudi ne bi
uspele. S tem pa ni rečeno, da ne bi
smeli že pripravljati tla za dobro, ko
bo ustanavljanje vin. zadrug viselo
v zraku. Premisljajmo že danes to ve-
ležno vprašanje, ker boče morda
ravno zadruge, ustvarjajoče tipična

vina njenega okoliša, zadnja rešitev
propadajočega vinogradništva.

d) Pokažimo pri vsaki priliki, da
raste v Sloveniji res dobro, zdravo
in trpežno blago. Naj ne bo nobene
razstave, nobenega večjega sejma v
tu in inozemstvu, kjer se ne bi kaza-
la naša zlahtna vinska kapljica. Iz-
datki se bodo bogato obrestovali. Re-
klama za naša vina ne sme nikdar
zaspati.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. S centra-
listično ustavo izgleda slaba in je še
veliko vprašanje, ako bo sploh spreje-
ta z večino. Vladinovec zelo boli, ker
je zapustil zbornico tudi naš Jugoslo-
vanski klub. Po odhodu našega kluba
iz konstituante še šteje opozicija samo
58 poslancev, vladna večina pa 205.
Od Hrvatov je ostalo v konstituenti še
samo 10 in to so samo taki, ki so bili
izvoljeni s srbskimi glasovi. Ministr-
ski predsednik Pašić je začel po odho-
du Jugoslov. kluba loviti v svoje cen-
tralistične mreže socijalne demokrate,
katerim je ponujal ministristvo social-
ne politike, a mu niso šli na limanice.
Velika preglavica za vladno so pa tudi
bosanski Turki, ki zahtevajo od Paši-
ća, da jim izplača odkupnino turške
veleposesti do zadnjega belica iz drž.
blagajne, sicer grozijo z izstopom iz
vlade in glasovanjem proti ustavi. E-
dino zvesti vladinovec so naši trije li-
beralci in samostojneži, ki se držijo
zvesto izvoznikarskega korita, iz kate-
rega jih pusi zajemati g. Pašić. Vsi
vladni časopisi so razglasili do še
pred kratkim, da bo ustava gotovo
sprejeta še ta teden, in da bo slavil g.
Pašić sprejem ustave dne 28. t. m. na
Vidov dan na Kosovem polju v družbi
svojih centralističnih podrepanikov. Se-
daj pa razglasa sam Pašić, da ne bo
nič z izletom na Kosovo, ker je vpra-
šanje, če bo ustava sploh sprejeta in
če, potem pa še gotovo ne tako hitro.
Sedanja beogradska vlada se ukvarja
z mislijo, da bi ustavo kratkoma vsi-
lila.

Glede Avstrije smo poro-
čali, da se je bilo osobito po Nemškem
Stajerskem razpaslo odločno gibanje
za spojitve z Nemčijo in bi se morali
vršiti glasovanje dne 3. julija. Na
Stajerske pa je odločno pritisnila du-
najska vlada in Korošci, da so sedaj
odnehali od zahteve po plebiscitu za
združitev z Avstrijo (seve, začasno!).
Za spojitve Avstrije z Nemčijo še od-
ločno in očitno nastopajo edino le ve-
jenemci. Radi stremljenja združitev
Avstrije z Nemčijo imajo sedaj Av-
striji estavko dunajske in graške vla-
de. Na koroškem se moli volitve za
deželni zbor. Pri teh volitvah so do-
bili največ poslancev (19) socijalni de-
mokrati, krščanski socialci 8, kmetje
8, Velenemci 5 in Slovenci 2.

Spored Grki in Turki v
Mali Aziji še vedno ni poravnani. En-
tenta obljublja, da bi spravila Grke in
Turke, ako zapustijo Grki enkrat za
vselej Malo Azijo.

Politična poročila.

t V St. Rja v Slov. gor. se je pre-
teklo nedeljo zbralo veliko ljudstva na
političnem zborovanju. Poslanec dr.
Hohnjec je poročal o razmerah v u-
stavotvorni skupščini in o razlogih,
zakaj so naši poslanci zapustili Beo-
grad. Enoglasno je bila sprejeta re-
solucija, v kateri se obsoja centralis-
tična ustava, ostro obsoja slovenski
centralisti, zlasti samostojno-kmetijski
izdajalec slovenskega naroda, popol-
noma odobrava postopanje Jugoslov.
kluba, izreka zaupanje poslancem SI.
kmetijske zveze in Ljudske stranke ter
se jih poziva, naj vztrajajo v boju za
avtonomijo nedeljene Slovenije, za e-
nakopravnost vseh treh jugoslovans-
kih plemen in za svobodo in pravice
kat. cerkve.

t Brezno ob Dravi. V nedeljo, dne
19. t. m. se je ob lepi udeležbi najugled-
nejših mož iz cele župnije vršil shod
SLS, na katerem je poročal poslanec
Vlad. Pušenjak o političnem položaju in
o delu naših poslancev. Na predlog
predsednika shoda se je soglasno spre-
jela resolucija, s katero se odobrava
taktika Jugoslov. kluba in zahteva, da
vodi boj za avtonomijo, socijalno-gospo-

darsko pravičnost in svobodo vesti na-
prej do končne zmage.

t Shod Slov. ljudske stranke (S
KZ) v Celju. Komaj dober dan popraj
smo zvedeli, da pride naš poslanec g.
Krajnc v Celje na shod. In vendar se
nas je v nedeljo, dne 19. t. m., ob 8.
uri zjutraj, nabralo toliko, da je bila
vrtna dvorana pri „Belem volu“ pre-
majhna. Prišli so tudi iz sosednjih žu-
pnij: Teharja, Vojnika, St. Jurija ob
južni železnici in iz Savinjske doline,
največ pa iz Celja in iz celjske okoli-
ce. G. poslanec nam je jasno in po-
drobno razložil vzroke, vsled katerih
je Jugoslov. klub moral zapustiti kon-
stituanto, ako je hotel ostati zvest na-
logi, ki mu jo je dalo ljudstvo ob vo-
litvah: da brani našo avtonomijo, go-
spodarske pravice in svobodo vere in
Cerkve. Po poročilu g. poslance, ki se
ga zborovalci z navdušenim odobra-
vanjem vzeli na znanje, smo sklenili
naslednje resolucije: 1. Odobravamo
odločni korak in taktiko Jugoslovans-
kega kluba v boju za avtonomijo ter
socijalno-gospodarske pravice ljudstva
Pozdravljamo obljube, ki nam jo je dal
v „Sporočilu“, da bo vztrajal v tem
boju in ga tudi po sprejetju ustave na-
daljeval v parlamentu in izven njega
tako dolgo, dokler ne izvojuje plemen-
ske enakopravnosti, socijalno-gospo-
darske pravičnosti in svobode katoli-
ske Cerkve. 2. Odločno obsojamo iz-
dajstvo Samostojne kmetijske stranke,
ki z liberalno stranko proti ogromni
večini Slovencev in Hrvatov podpira
plemensko nadvlado srbskega plemena
nad slovenskim in hrvaškim. 3. Ob-
danske volitve so pokazale, da imajo v
Sloveniji ogromno večino avtonomisti-
čne stranke, kljub temu sestoji dežel-
na vlada Slovenije iz zastopnikov cen-
tralističnih strank. Zahtevamo, da se
deželna vlada preustroji primerno iz-
idu občinskih volitev. 4. Zahtevamo,
da se odredba eksistenčnega minima
10.000 K tudi v resoluci izvalja in da
se dohodninski davek od 10.000 K na-
prej začne določati po I. stopnji, a ne
kakor doslej, ko so od 4800 K zahte-
vali dohodnino od 17. stopnje naprej.
Cenilne komisije za določanje dohod-
nine naj bodo javne.

Tedenske novice.

t Vsi cenjeni naročniki, ki imajo
naročnino za „Slov. Gospodarja“ pla-
čano samo do 1. julija, dobijo sedaj
modri križ na ovitku in položnico. Ob
enem jih prosimo, da po priloženih
položnicah v najkrajšem času obnove
naročnino, kajti drugače smo primo-
rani vsled prevelike dragine ustaviti
list „Slovenski Gospodar“ stano do
nvega leta 20 K, za četrta leta 10 K.

t Pozor na vozni red! Ta številka
„Gospodarja“ prinaša v inseratnem delu
vozni red. Citatelji našega lista, ki se
veliko vozijo po železnicah, naj ga iz-
režejo in dobro shranijo, ker je vozni
red težko dobiti in je tudi precej drag.

p Shod SLS v Laškem. V nedeljo
dne 26. t. m., po rani maši, se vrši v
Laškem politično zborovanje Slovens-
ke ljudske stranke. Poslanec g. Dav.
Krajnc bo poročal o političnem polo-
žaju s posebnim ozirom na izstop Ju-
goslovanskega kluba iz konstituante.
Vabimo naše somišljenike iz okolice,
da se omenjenega shoda udeleže v ča-
stnem številu!

t Nova preganjanja. Po poročilu
iz Ljubljane je posebna komisija izde-
lala in dne 17. t. m. izročila ministr-
skemu svetu načrt o „redu in radu“,
t. k. zvana „obznana“, ki ne pomeni ni-
česar drugega, nego nov način pre-
ganjanja, kazenskega poslopanja ter
točnega izvrševanja kazni zoper ose-
be, ki so po mnenju sedanje straho-
viade protidržavne. Po določilih tega
načrta se morejo kazni podaljšati do
50 let, denarne globe pa povečati do
100.000 dinarjev. Po tem novem zaka-
nu bi n. pr. že bilo kaznjivo, ako bi
komunisti razobesili rdečo zastavo.

t Novo nasilje deželne vlade proti
našim domačim obrtnikom. Sedanja de-
želna vlada, v kateri sedijo demokrate
in samostojneži, je izdala na podreje-
na politična oblastva okrožnico, v ka-
teri naroča, da morajo okrajna gla-
varstva strogo zasledovati vse one do-
mače obrtnike in rokodelce na deželi,
kateri brez obrtnega lista opravljajo
pri kmetih in bajtarjih popravila pri
stavban in drugih gospodarskih na-

pravah. Sama nasilja proti našemu
ljudstvu na deželi. In kljub temu se
še na deželo zaslepljenosti, kateri grede
bez drn in strn z goljužno samostojno
kmeti stranko.

t Uspehe naših poslancev si la-
stijo samostojneži. Citateljem „Gospo-
darja“ so še gotovo v živem spominu
zahteve naših poslancev: o upeljavi
davčnih knjižic (tozadevno je interpe-
liral vlado poslanec dr. Hohnjec),
glede pomanjkanja tobaka za pipe sta
zahtevala poslanca Roškar in Pišak,
da se odpravi ta nedostatek. Za skraj-
šanje vojaške službe naših kmetijskih
fantov pa se je boril naš celotni Jugo-
slovanski klub. Naenkrat pa je priše-
pal za našimi poslanci z. samostojni
Urek in vložil na vlado interpelacija
za uvedbo davčnih knjižic, da se od-
pravi pomanjkanje tobaka po doželi in
skrajša službeni rok za kmetijske fan-
te. Seve, g. Urek razglasa sedaj v
„Kmet. listu“, da je on vse to dosegel
kar so že davno izposlovali naši po-
slanci. Urekovo zavzemanje za kmet-
ske koristi je navadna laž in latvina
zaslug ter delo poslancev Jugoslovans-
kega kluba.

t Samostojni poslanci in Turki se
polnijo žepi. Od Pašićeve centralisti-
čne ustave imajo največ profita samo-
stojneži in Turki. Pašićevi vladi je
zaveč na tem, da spravi za visoko
ceno pod centralistični klubok ustave.
Vladna večina je presneto neznanja in
tega dejstva se zavedajo tudi samostoj-
ni in Turki, ki se vedno vrtijo okrog
Pašića in mu pretijo z izstopom iz
vlade, ako ne ugodi njihovim nenasi-
ljivim zahtevam. Vlada že izplačuje
Turkom one milijone, ki jih je obljui-
vala kot odkupnino za turško velepo-
sest, samostojni poslanci pa dobivajo
izvoznice vseh vrst, samo da ne za-
puste Pašića v odločilnem trenutku,
ko se bo vršilo glasovanje za sprejem
ustave. Pašićeve barantije s Turki in
samostojneži se vršijo in izplačujejo
na račun davkoplačevalcev.

t Samostojna lumparija. Libera-
lec in sedanji „samostojni“ trgovec
Jarnovič ima v Dramljah pri Celju
vinograd, katerega je država popraj
imela v najemu. Ker je sedaj samo-
stojna kmet. stranka v vladi, bi Jar-
novič ta vinograd rad prodal državi
za visoko ceno, ker upa, da bi mu
minister Pucelj pri tem pomagal. Ker
je pa vinograd malo vreden in da bi
bila kupelja bolj sigurna, je Jarnovič
pisal nekemu drž. vinarškemu ravnat-
elju, da je v tej zadevi že govoril z
nar. poslancem Drolenikom, ki mu je
obljubil, da bo sedaj s pomočjo mini-
stra Pucelja že slo. Jasno je kot beti
dan, da boče ta slabostna družba o-
pehariti državo (davkoplačevalce, op-
ured.) za težke stotisočake. V dosega
svojih namenov se jim zdi doba Puc-
eljevega ministirovanja najbolj primer-
na. Kakor znano, je svoječasno sta-
jerski deželni odbor tudi kupoval in
urejeval takozvane šolske ali poloval-
ne vinograde, ki se pa nikjer niso ob-
nesli. Cemu naj bi država nakupila
Jarnovičev vinograd? Morde radi te-
ga, ker bi se ga rad iznebil? Zares
„čedne“ stvari se odigravajo za samo-
stojnimi zastori!

t Samostojnim se odpirajo oči. Sa-
mostojni poslanci Urek, Drolenik, Mr-
molja in dohtar Vošnjak v Beogradu
zahtevajo centralizem in tako izdajajo
slovensko ljudstvo. Njihovi dosedajni
pristaši v domovini pa obsojajo cen-
tralizem in se v sejah občinskih odho-
rov izjavljajo za avtonomijo nedeljene
Slovenije, kakor jo ima v svojem pro-
gramu Slov. ljudska stranka. Tako sta
izjavo za avtonomijo v občini Golobin-
ek (sodni okraj Sevnica) podpisala i
dva samostojneža, v občini St. Vid n.
Valdekom je podpisalo to izjavo 7 o-
bornikov, ki so bili izvoljeni na pro-
gramu Samostojne, pa zdaj svojo ve-
liko zmeto obžalujejo; v občini Razbor
pri Slovenjgradu pa 4 samostojni.
Pozdravljeni novi sobojevniki za av-
tonomijo! S tem, da ste se izjavili za
avtonomijo nedeljene Slovenije, ste ne
lahi biti člani Samostojne, ki zahteva
za Slovence sužnost in tlačanstvo, —
razbitost in razkosnost.

t Liberalni učitelji, ki se prelo-
vijo v samostojneže. Kada slede na-
vadno spomladi svojo zlatno kožo.
Pri liberalnih učiteljih pa opazamo,
da slačijo svojo prvotno politično ko-
žo in se za silo, da skrtljejo svojo sra-
moto, ogrnejo s „samostojno“ halo.

Na okrajnih glavarstvih so učitelji - občinske odbornike vpisali za SKS. Sedaj bo slovensko ljudstvo gotovo kar drlo v tabor „Samostojna“, ko se vnje nahačajo tudi liberalni učitelji, kakor so Vauda od Sv. Marjete, Gselman iz Smartina, Skrbinek iz Plance itd.

t Za samoupravo Slovenije so se izjavile še naslednje občine: 131. Partinje, 132. Zamarkova, 133. Pivola, 134. Selca, 135. Crnlenšak, 136. Gočova, 137. Zg. Volčina, 138. Salovei, 139. Rogoznica, 140. Sp. Volčina, 141. Selnica ob Muri, 142. Smartno ob Paki, 143. Sv. Andraž v Slov. gor., 144. Smolinci, 145. Rošpolj, 146. Bistrica pri Limbušu, 147. Malavas, 148. Biš, 149. Bišečki vrh, 150. Trnovska vas, 151. Sp. Hoče, 152. Mestni vrh, 153. Sv. Marjeta niže Ptuja, 154. Lahonci, 155. Hermanci, 156. Brebrovnik, 157. Stanovsko, 158. Poljčane, 159. Lušečka vas, 160. Žitnice, 161. Malna, 162. Sv. Jurij v Slov. gor., 163. Cezanjevci, 164. Branoslavci, 165. Sentovec, 166. Ritoznj, 167. Sp. Novavas, 168. Kovčavci, 169. Sv. Tomaž pri Ormožu, 170. Bratonečice, 171. Trnovci, 172. Savci, 173. Sv. Marko pri Ptuj, 174. Raztež, 175. Gajevci.

t Ponovno prosimo naše zaupnike, da pošljejo vsaj do dne 1. julija iz vseh občin izjave za avtonomijo Slovence in izjave odbornikov, da so pristali Slovenske ljudske stranke. — **t Tajništvo SLS v Mariboru in Celju.**

t Novi župani. Za župane so se izvoljeni naši pristasi: Jurkloster Blatnik Jakob, Trgovišče pri Vel. Nedelji Filip Kumer, Terbegovec Franc Horvat, Majšperk Janez Turkuš, Poljčane Simon Prešeren, Stanovsko Ambrož, Kog Anton Borko, Jastrebec Peter Orešnik, Voderanci Jožef Munda, Drensko rebro Anton Bau, Oplotnica Anton Leskovec, Dol pri Hrastniku Anton Brinar, Sv. Kristof nad Laškim Jož. Sluga, Buče Fr. Sinkovič, Grajska vas Fr. Rezar, Presečno Mart. Vrečko, Sv. Florijan pri Soštancu Matevž Bačovnik, Dobrna Jan. Golob, Vel. Pirečica Mart. Iržan, Luče Jan. Letnar, Vel. Kamen Iv. Serbec, Lušečka vas Rober Franc, Slapčinci Josip Topolnik, Zolehnečiči Fr. Plavec, Kraljevec N. Flajšgar, Krbonjš Franc Keigl, Stanelinci Lovro Vamberger, Murščak Lovro Divjak.

t Res zavedna občina! Večja občina v Slov. goricah si je pri volitvi župana izvolila mladega posestnika za župana. Odborniki so pri prvi seji podpisali izjavo za avtonomijo in izjavo, da se vsi 16 pristasi SLS. Ob koncu seje pa so si še vsi naročili „Slov. Gospodarja“. Ko dobimo še več takih stavev, jih bomo imenoma objavili v „Slov. Gospodarju“ kot vzgled vrlih naših občin.

t Koliko je verjetni „Kmetijskemu listu“? Iz Zavrča se nam poroča: „Lazi-Kmetijski list“ piše, da sta bila v naši občini izvoljena za župana in podžupana zvesta pristasa samostojnežev. K temu bi dodali sledeče: Župan je mlad zmožen mož, ki lahko zre v bodočnost in ne varčuje se, ako trdimo, da bo morda ravno on nekoč stopil na vrat samostojnemu zmagu. Kakšnega podžupana Troharia pa nimamo, sicer se klasi pri nas nekoč človeče s slanim imenom, toda ni posestnik, ampak šprican šolmaster. Samostojneži ste lahko ponosni na take stebre, na katere se opirate. Do večine ste prišli s pomočjo naših ljudi, ki so postali Judeži. Sicer pa svetujemo našim samostojnežem, naj ne hodijo na solnce, sicer bi se jim uleglo topiti maslo na glavah.

t Za koga skrbijo naši ministri? Naš železniški minister Jankovič je zelo poskrbel za svoje ministrove prednike. Kot bivši minister posestva je g. Velizar Jankovič odredil, da bodo dobivali vsi bivši poljedelski ministri iz državne posesti na Topčedaru pri Beogradu živila po najnižjih cenah. Kot sedanjí minister železnice pa odreja g. Jankovič, da se bodo do smrti vsi bivši naši železniški ministri vozili po državnih železnicah v 1. razredu zastoj.

t Drava dela zadnji čas silno veliko škodo med Starši in Zlatolčani na Dravskem polju. Voda ednaša kar po 10 m zemlje na široko in po 100 m na dolgo. V ravnokar omenjenih krajih je resna nevarnost, da bodo časom izginili gozdovi in travniki. Seve, naša beogradska vlada ima mili-

jone za nakup turških glasov in bo izdala kar celih 20 milijonov za sokolski dirindaj v Osijeku, za regulacijo rek pa noče dati nič. Čudno, da g. slabostojni vladinovec Kirbiš noče videti, kako mu odnaša voda domačo zemljo izpred nosa. Seve Samostojna ima poslanec samo zato, da zajemajo iz vladnega korita za svoj žep, drugi kmetijski trpini pa so jim deveta briga.

t Izjava. Prepričan sem se, da zapeljuje socialdemokratska stranka naše kmetstvo s svojimi krivimi nauki. Obžalujem, da sem bil pristasa omenjene stranke ter izjavljam, da o odslej v vrstah Slov. ljudske stranke. Anton Ūbel, posestnik in gostinčar v Starem trgu pri Slovenj-gradu.

t Nove maše v lavantinski škofiji. Trije gospodje iz 4. letnika bodo darovali mesca julija svoje prve sv. maše in sicer: č. g. Breznik Janez dne 17. julija pri Sv. Trojici v Slov. gor., slavnostni pridigar č. g. Jožef Janžekovič, dekanijski upravitelj pri St. Lenartu v Slov. gor. Č. g. Leber Jan, dne 10. julija v Dramljah pri Sv. Juriju ob južni žel., slavnostni govornik č. g. prof. dr. Anton Medved iz Maribora. Č. g. Mak Ivan, dne 10. julija pri Sv. Jožefu nad Celjem, pridigar univ. prof. dr. Matjaž Slavčič iz Ljubljane. — Cestitamo!

t Umrla sta 17. in 18. t. m. dva vpokojena župnika naše škofije in sicer: 91 let stari Mihael Korošec, vpokojeni loški župnik, ki je umrl in bil pokopan v Ljubljani in vpokojeni župnik od Sv. Andreja v Belih vodah, Matija Frece, ki je živel kot penzionist in tudi umrl v 73 letu v Petrovčah. Svetila jima večna luč!

t Poroča. V Št. Ilju v Slov. gor. sta se dne 20. junija poročila Avgust Hernah, posestnik v Čersaku z Ančko Zebot iz Selnice. Nevesta je sestra tajnika SLS v Mariboru. Novoporočencema obilo sreče!

t Prekomejni promet med Mariborom in Ljutomerom so otvorili, ako ne bo onemogočilo kaj nepričakovanega — dne 20. t. m. Vlak v Ljutomer bo imel dva voza. Na vlaku se bodo nahajali naši in avstrijski železničarji ter orožništvo. Ko bo došel vlak v Št. Ilj, ga bodo zaprli in bodo spremljali vlak samo avstrijski železničarji, dočim bodo naši zaprti v vozu. Svojo službo bodo naši nastopili šele v Radgoni. Jugoslovanski potniki ne smejo med celo vožnjo nikjer izstopiti. Vozila bosta dnevno dva vlaka. Odhod iz Maribora ob 6. uri 11 min. in ob 12. uri 41 min. Prihod v Maribor ob 13. uri 20 min. in ob 20. uri 52 minut.

t Prekmurje v nevarnosti. Po poročilih iz Beograda bi radi naši demokraci in samostojneži spravili naše Prekmurje, ki je sedaj združeno s Slovenijo, pod kako hrvatsko oblast. Ze enkrat se je pripetilo, in sicer za časa, ko je bil mariborski okrajni glavar dr. Lajšič civilni komisar za Prekmurje, da so mu hrvatske oblasti ujele njegove orožnike in mu hotele zabraniti uradovanje. Takrat se je podalo posebno odposlanišvo Prekmurcev v Beograd, kjer so vladi obrazložili svoje zahteve, da hoče Prekmurje biti združeno s Slovenijo in ne z Hrvatsko. Vlada je to odločno zahtevalo in željo uvaževala in takratni notranji minister Pribičević je odredil, da ostane Prekmurje v slovenski upravi. Sedanja demokratska vlada je storila v Prekmurju mnogo napak in nerodnosti in se ni čuditi, da postaja naš dobro prekmursko ljudstvo vedno bolj nezadovoljno. Na opravičene želje in zahteve Prekmurcev se sedanja vlada prav malo ozira. Nastavlja v Prekmurju liberalne uradnike in učitelje, ki zasmehujejo katoliška duhovnika in druge rodoljube ter jih blatijo na prav demokratski način. Nezadovoljnost Prekmurcev narašča od dne do dne. Vrhutega je pa začel v Budimpešti Prekmurec profesor Mikola izdajati list „Domovina“, ki je sovražen naš državi. Tega časopisa se samo v Radgoni proda nad 2000 izvodov. Vse Prekmurje je poplavljen s tem časopisom, a naša demokratska vlada ni z ušesom ne gane, da bi zafrla razširjanje tega lista, pač pa zatira katoliški časopis „Novine“. V Beogradu so govorili, da namerava vlada združiti Prekmurje z Medjimurjem in za ti dve pokrajini ustanoviti posebno upravno oblast, kar pa bi izzvalo veliko nevolje med Prekmurci. Vse-

korak, ki bi bil storjen v namen, da se Prekmurje odcepi od drugih Slovencev, bi bil pogrešen in usodepoln. Vladi v Beogradu bodi povedano, da tisti, ki bi spravljali Prekmurje pod kako hrvatsko upravno oblast, bi ga spravljali v madžarsko žrelo, kajti Madžarska preži kakor kanja na pišce, na Prekmurje in Medjimurje.

t Župnik Klekl rešen iz ujetništva. Na opetovano posredovanje Jugoslovanskega kluba zlasti poslanca doktor Hohnjeca, se je dne 16. t. m. vrnil iz madžarskega ujetništva znani prekmurski rodoljub in narodni mučenik župnik Klekl. V ujetništvu se je nahajal celih 15 mesecev. Tirali so ga v senci bajonetov iz ječe v ječo, od sodišča do sodišča. Župnik Klekl je pretrpel duševne in telesne muke, ki so nepopisljive. Ves čas ujetništva mu je bilo zabranjeno brati sv. mašo. V zaporih je bil zaprt z najhujšimi zločinci, razbojniki in tatovi. Hlana je bila skrajno slaba in nezadostna in kuhati si je moral sam. Perilo si je moral sam prati. V zaporih je bilo vse polno uši in druge nesnage. Ves čas ujetništva ni smel pisati niti ene-ga pisma. Vpraša se, zakaj je moral župnik Klekl prestat v 15 mesečnem ujetništvu toliko gorja? Bil je župnik v tiri, ki meji na Ogrsko. Deloval je vselej za združenje Prekmurja z Jugoslavijo, vsled česar so ga Madžari smrtno sovražili. Ugrabili so ga in da se maščujejo nad njim, so ga tako dolgo trpinčili. Dolžili so ga vseh možgih hudodelstev, toda dokazali mu niso mogli ničesar, čeprav je zoper njega med drugimi pričeval tudi demokrat, nek čifut iz Lendave. Uverjeni smo, da je v obeh naših demokracijah tudi ta narodni mučenik naša državi nevaren element, ker ni demokrat.

t Na drž. gimnaziji v Murški Soboti se bodo vršili sprejemni izpiti v prvi razred dne 30. junija, 1. in 2. julija, vsakokrat od osmih naprej. Sprejemajo se dečki in deklice, ki so dovršili 10. leto, ali ga bodo v tekočem letu 1921. Učenci in učenke, ki žele biti sprejeti, naj se zglase to dni in v spremstvu svojih staršev pri gimnaz. ravnateljstvu ter naj prinesejo s seboj krstni (rojstni) list ter zadnje šolsko izpričevalo.

t Strokovna pomoč večjim kmetovalcem. Nekaj odličnih letošnjih absolutov drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru želi meseca avgusta ali septembra t. l. vstopiti v kmetijsko prakso na primernih boljših posestvih ter se zadovoljuje v splošnem samo s prostim stanovanjem in hrano brez kakor plače v gotovini. So stari 16 do 23 let, med njimi taki, ki ne reflektirajo na stalno službo, ampak se povrnejo na svoje domove, da prevzamejo vodstvo lastnega gospodarstva. Drugi reflektirajo na stalno službo za poznejše kjerkoli. Zanimanci za take izborne, mlade strokovne moči naj izvolijo stopiti v zvezo z ravnateljstvom navedene šole, ki prevzame brezplačno posredovanje v interesu absolventov in stvari.

t Urad krajnega komisarja za agrarske operacije za Stejersko v Mariboru se radi pomanjkanja uradnih prostorov v Mariboru začasno premesti v Ljubljano na Poljansko cesto št. 28 (Marjanišče).

t To je centralizem. Marsikdo si ni prav na jasno, kaj pomeni beseda centralizem. Pristasi naše stranke, ki se zavedajo njegovih posledic, ga imenujejo naravnost z označbo: centralizem. Slabostnejši govorijo vedno o „edinstveni državi in o narodnem edinstvu“. Pri tej priliki mislijo seveda na centralizem. Bratci demokraci pač ne morejo drugače. Centralizem pomeni osredotočenje vse oblasti na eno mesto, v našem slučaju je ta osrednja točka mesto Beograd. Za mali primer, kakšen je blagoslov centralizma, naj službi našim čitateljem sledeči dogodek: V bližini sedanje italijanske meje je 28. avgusta 1920 zapregel neki posestnik voz, da se popelje na božjo pot na Dobrovo. V bližini Vrhnike pri Ljubljani ga je dohitel človek, ki je nesel v roki zavoj. Popotnik je posestnika prosil, če sme na voz, ker je bila Vrhnika še precej oddaljena. Posestnik ga je po stari kranjski gostoljubni navadi sprejel na voz. Na Vrhniki pa so nahajali carinarna. Tam so pregledali voz in našli v zavoju neznanega popotnika

lihočapsko blago. Kaj se je zgodilo? Carinski uradniki so zaplenili zavoj — voz in konja. Drugi dan so poslali vse skupaj v Ljubljano, kjer so takoj pripoznali, da je voz s konjem vrsko krivično zaplenjen. Kljub temu pa so rekli, da obojega ne smejo vrati po prej, dokler v Beogradu ne razveljavi o zaplenbe. Konja so dali posestniku-lastniku v rejo, voz vroden 12 tisoč kron pa je obležal v Ljubljani na solcu in dežju. Na rešitev iz Beograda je moral ubogi posestnik čakati. Pred tremi meseci je povprašal prijatelj prizadetega posestnika, pri oddelku za krivično zaplenjeno blago, če je zadeva že rešena. Tam so mu povedali, da je zadeva že pri ministru, stvu in da še čaka rešitve. Voz pa medtem razpada in preden bo zadeva rešena, bo voz popolnoma razpadel. To je tisto „državno edinstvo in enotna ali centralna uprava (centralizem)“, kateremu nas je prodala slabostojna za Judežev groše.

t Čuden prizor v Globokem. Dne 12. t. m. je samostojni agitator Franc Kene tako dolgo izzival Hotko Jožela, da sta se sprijela in valjala po travi, kakor dva vaska fantalina. Hotko je sicer precej manjši in starejši, pa vendar po svoji gibčnosti obvladal g. Keneja, ga igrmal in mazilil po svojih in dragi volji, dokler ga niso rešili njegovi trancanti. Kaj takega si mi in seveda tudi g. Kene, ki hoče imeti daleč naokoli vse v strahu, nismo nikdar mislili. Škoda le za Kenejeve bele hlače! Lahko jih da za zeleno zastavo globoške Samostojne, ali pa jih ohrani za razstavo Samostojne, da bo do pred širšim svetom pričale o samostojni sliki g. Keneja. Urek pa, ki se toliko poleguje za koristi kmetijskega stanu, bo moral na mesarja Pucija vložiti interpelacijo, da se povrne gostinčarju škoda na travi, ki jo je odnesel g. Kene na svojih hlačah. Pri tem barbarskem dogodku bi vprašal samo še g. Ureka, ki je pisal v „Kmetijskem listu“, ko so dne 5. oktobra 1919 Samostojni z divjo silo nastopili proti dr. Ogrizku, da se je edini Podvinski jokal: Kdo ima pa zdaj vroka dovolj jokati se? Kdo se je imel vzrok jokati, ko je je sedanji globoški župan kot Vas trabant v Pištanju na našem žalostnem shodu tako skupil, da je šepal po Globokem? Tako se go di prej ali slej ljudem, ki hočejo drugim po glavah hoditi.

t Izpred porotnega sodišča. Pred mariborsko poroto se je moral zagovarjati 19. letni kočarski sin Ivan Svare iz Zgoranje Volčine radi ropu 100 cigaret, katere je s silo odvzel nekemu štirinajstletnemu fantiču. Porotniki so vprašanje radi ropu potrdili. Kljub temu, da je obtoženec dejanje popolnoma priznal, so ga obsodili na 3 leta težke ječe in v povrnitev 16 K. — Vincenc Lovše, lovec v Zg. Voščini in pokojna Antonija Malek, posestnica istotun, sta se tako neumorno tožarila, da sta eden proti drugemu naperila v petnajst letih 68 tožb. Dne 3. februarja pa je Lovše v kratkem prepihu ustrelil Malekovo v bližini meje njegovega posestva. Obsodili so ga na 8 mesecev strogega zaporu. Izredno nizko kazen so mu prisodili radi tega, ker so porotniki zanikali vprašanje na umor in uboj, potrdili pa vprašanje na prestopke zoper varnost življenja. Obtoženec se je namreč zagovarjal, da ni vedel kaj počneja, zlasti pa, da je bila puška nabasana. — Trgovskemu pomočniku Antonu Verstovšek, ki je na zvitih nahu ukazal trgovca Sereca v Mariboru za 30 vreč bele moke, katero je prodal peku Mislju za 36.975 K, so prisolili radi goljufije dve leti težke ječe.

t Starček samomorilec. V Brezju pri Mariboru si je dne 20. t. m. po-gal 61letni prevziškar Simon Bedenikroglo v glavo in se težko ranil. Celotno je bil brez zdravniške pomoči in šele znotraj drugega dne so ga spravili z rošilnim vozom v bolnišnico. — Vzrok poskušnega samomora še ni znan.

t Surovost v cvetu. Pri Sv. Jurju ob Ščavnici nekateri divjaki ne morejo mirovati prej, dokler ne teče kri. Zrtov take neverjetne podivjanosti je postal viničar Rep na Sovjaku. Hudozneži so ga zvalili ponoči iz hiše ter ga do smrti pretepli. Nič boljše se ni godilo Mariniču, ki jo je izkupil pri Sv. Duhu, kjer ga je nekdo

tako zdelati, da bo nosil posledice, če bi sploh prebilo celo življenje.

Kaj pijanost dela? Strašna noč je bila noč od 6. na 7. t. m. V Sutjevi gori je vsled neprevidnosti pijane dekleta izbruhnil požar, da ga očitno groznejšega ne pomajmo. Vstrel mračnega vetra je bilo pri Sutji v nekaj minutah vse v plamenih, da niso mogli uiti vse živine rešiti. Trije lepi tonji in 13 svinj je zgorelo s skoraj vsem pohištvom in gospodarskim orodjem vred. Škoda je ogromna.

Truplo neznanе utopljenke so našli dne 17. t. m. pri Sv. Marku na Ptuj iz Drave. Stara je okoli 20 let. Pokopali so jo na tamkajšnjem pokopališču. Rujbrže gre za služkinjo, ki je nedavno skočila raz marmorskega mosta v Dravo.

Liberka zgorela. V Rošnji na Dravskem polju je zgorela posestniku K. Vratiču devet mesev stara liberka. Ogenj je zanetil bržkone njena štiriletna sestra, ki je iztekla vžigalca. Sosedje so komaj zabranili, da ni zgorela tudi hiša in da ni nastal velik požar.

Tatvine. V Loki na Dravskem polju so pred par dnevi ukradli neznan zlikovec med 2. in 4. uro popold. posestniku Ant. Bezjaku vso obleko, perilo, obuvalo in denar. — Pri Sv. Marjeti na Dravskem polju pa so dne 10. t. m. vlomili drzni uzumoviški skozi okno v trgovino Antona Macuna in odnesli po zahtevu g. Macuna raznega blaga v vrednosti 20.000 kron.

Tatvina lesa. Iz St. Vida pri Ptuj se nam poroča: Orožništvo je prišlo na sled veliki tatvini lesa iz gozdov graščaka Lipita iz Turniš. V tatvino je tudi zamotan z velikim deležem milijonar gostilničar Pernat pri St. Vidu. To je oni nemškutar, pri kateremu so bili zadnji čas gospodje od okrajnega glavarstva stalni zasebni gostje.

Jugoslov. gasilska zveza v Zalcu naznanja, da imajo pravico do polovične vožnje na južni železnici in na državnih železnicah Slovenije in Hrvaške vsi gasilci v kroju, ki se nameravajo udeležiti običnega zbora Jugoslovanske gasilske zveze v Zalcu, dne 10. julija t. l. Natančnejša pojasnila daje imenovana zveza v Zalcu.

Vojna odškodnina za našo državo. Vrhovni svet v Parizu je določil, da dobi naša država 5% od Nemčije vplačane vojne odškodnine. Kot prvi obrok dobi Jugoslavija 600 milijonov zlatih mark. Naša odposlanca, ki sta se v tej zadevi mudila v Parizu, sta dne 21. junija zapustila Pariz.

Povodenj in nalive v Bosni. — V sled velikega deževja zadnjih dni so narasle bosanske reke Vrbas, Sana, Bosna in Ukrina tako silno, da so poglavile cele okraje in doline. Cela sela in mesta so pod vodo. Povodenj je odnesla mnogo živine. Kraj Usora je pod vodo, istaklo severni del mesta Sarajeva, Doboj, Banjaluka itd. Na mnogih krajih so ljudje splezali kar na krevlje, da si rešijo življenje. Železniški promet je skoro docela ustavljen. Povodenj je tudi odnesla več mostov. Nesreča, ki je zadela Bosno, je zares ogromna, kajti škoda se čeni na več milijonov. Dosedaj še ni dognano, koliko človeških žrtev je zahtevala ta povodenj.

Razbojništvo v južni Srbiji. Varnostne razmere v južni Srbiji so še vedno zelo žalostne. Pred dnevi je prišlo v vas Javor 30 Hajdukov, ki so pobili mnogo oseb in jih zaprli v tamkajšnji carinarstvo. Oropali so tudi pošto. Po cesti je prišel nek orožnik, ki je spremljal neko ženo in njeno otroka. Hajduki so zaprli vse tri. Popoldne so Hajduki sestavili svojo „sodišče“, ki je obsodilo deset vjetnikov na smrt, baje iz vroka, ker so rodine hajdukov še vedno zaprte. Devet vjetnikov so ustrelili, ena oseba je obležala težko ranjena. Orožnika so stekli, mu izkopali oči in ga razsekali. Razbojniki so zagrozili, da bodo svoja grozodejstva nadaljevali tako dolgo, dokler ne bodo oblasti izpusstile z zaporov vse hajduške rodbine. Žalostne razmere!

Kako se bojujejo italijanski fašisti zoper draginje? Po italijanskih mestih, kjer vlada velika draginja, pripravljajo italijanski tolovaji, takozvani fašisti, prav čuden bojni način proti nemškutikom in povzročiteljem draginje. V Rima n. pr. so pozvali trgovce, da

naj čimprej znižajo cene, sicer jim še razbijejo vse prodajalne. Ker so se trgovci tega zelo ustrašili, so cene padale z brzino. Pravijo, da se ta način pobiranja draginje ne bo mogel trajno uveljaviti.

Dosedanje delovanje italijanskih fašistov. Italijanski socialni demokraci so priobčili seznam človeških žrtev, katera so dosedaj zahtevala ravno iz vrst socialnih demokratov fašistovska nasilstva in podivjanost. Od 1. januarja do 31. marca tega leta je bilo ubitih v bojih med fašisti in socialnimi demokrati 203, ranjenih je pa bilo 1144. V teh ravno kar omenjenih bojih je ubila policija 44 socialistov, ranila pa 258. Požgali in uničili so fašisti 120 delavskih domov in 240 drugih prostorov delavskih organizacij.

Novi načrti bivšega cesarja Karla. Nemško in dunajsko časopisje zatrjuje, da se namerava bivši avstrijski cesar in kralj ogrski Karel vrniti na Madžarsko na praznik sv. Stefana dne 20. avgusta. Nadalje se poroča, da so Jugoslavija, Celoslovaška in Rumunija sklenile za slučaj, ako se bivši cesar Karel vrne dne 20. avgusta t. l. na Madžarsko, da bodo čete teh držav zasedle Madžarsko in bo bivšega cesarja Karla jugoslovija spravila na kak dalmaški otok, kjer bo tako zatvarjan in zastražen, da se ne bo več mogel povrniti na Madžarsko. Tozadnje priprave se bolj že vrše. Ni na a znano, koliko je resnice na tej vesti.

Nemci morajo popravljati razne francoske in belgijske kraje, katere so opustošili in razdeljali za časa vojske. Stroški za popravilo teh po vojni razdeljenih pokrajin znašajo za Nemce letno 160 milijard mark.

300 rudarjev zasutih. Blizu mesta Herne na Nemškem so se v rovu „Mont Cems“ užgali treskavi plini. V rovu je bilo nad 300 rudarjev. Eksplozija je bila tako silna, da je za sulo tri nadstropja v rovu. Od zasutih rudarjev so jih dosedaj rešili samo 120 mož. Med temi je bilo 28 mrtvih, veliko število pa lahko ranjenih. Rešila dela so zelo otežkočena in se je bati, da so vsi ostali žrtve nesreče.

Kako izgleda danes v Petrogradu? Pred nedavnim časom se je vrnil iz ruske prestolnice nemški parnik in mornarji te ladje pripovedujejo kakor očitno, da je glavno mesto Rusije sedaj pod boljševiško vlado strašno propadlo. Lesene hiše, katerih je dovolj po mestu, se vse podirajo. Tudi zidana poslopja so v razpadu. Pristanisce je tako, da ne more nikdo reči na prvi pogled, to je pristanišče ruske prestolnice. Trgovin sploh ni, po cestah se pa plazijo raztrgani ljudje. Funt masla stane 15.000 rubljev, funt kruha pa 12.000 rubljev. Dela se sploh ne, ker je delavstvo zaposleno z večnimi pulti, štrajki, poboji in ropi.

Štriti boji so izbruhnili krog Kijeva med boljševiki in ukrajinskimi uporniki. V zadnjem boju so bili boljševiki močnejši od vstašev, katere so porazili in jim ujeli njihovega atamana (poglavarja) Stuka. Boljševiki so Stuka takoj ko so ga vjeli obsodili na smrt in ga tudi obesili.

Ruski boljševiški poglavarji so zopet dovolili, da se smejo cerkve uporabljati v bogoslužne namene. Povsod se vračajo nazaj k cerkvi in veri, le pri nas v Jugoslaviji bi radi demokratsko samostojni samodržci cerkve zaprli in katoliško duhovščino povikali pod ključ.

Med ameriškimi trgovci že poka. V sled padanja cen se zelo množijo konkurzi v Ameriki. Do 1. aprila 1921 se je otvorilo 4870 konkurzov s skupnim zneskom 178 milijonov 589.980 dolarjev. V istem četrtletju prejšnjega leta je bilo 1627 konkurzov s skupnim zneskom 29.702.499 dolarjev. Ta pojav konkurzov v trgovskih krogih Amerike je tolažljiv za našega kmeta, ki ima lahko up, da bo začelo romati na boben tudi veliko število naših verziških trgovcev in da se bo ublazila neznoša draginja.

Gospodarstvo.

Proti zadolžitvi kmeta.

(Iz govora poslanca Pušenjaka v konstituenti.)

Naš svobodni kmet bo kmalu prišel v večjo odvisnost kot prej, ko ni

bil svobodni lastnik svoje zemlje, prišel bo v odvisnost kapitala. Kmet so je osvobodili, a se mu ni dalo sredstev, da bi mogel gospodariti, da bi mogel napredovati. Kmet se mora zadolževati, ako hoče na svoji zemlji gospodariti. Dolgovi narasčajo od leta do leta ter dosega tako ogromne svote, da gledamo s strahom v bodočnost. V pokrajinah, ki so spadale prej pod avstro-ogrsko monarhijo, se je sicer za časa vojske izvršila razdolžitev kmetkega stanu: toda sedaj se začneja kmeti vnovič zadolževati, ker rabi vsled neznoše draginje mnogo denarja za nakup najnujnejših potrebščin, cena njegovim pridelkom pa nikakor ne odgovarja previsokim plačilom in pretirano visokim cenam vsakdanjih potrebščin. Treba je pravočasno vse sioriti, da se zabrani prevelika zadolžitev kmetkega stanu. V dosego tega cilja treba ukreniti sledeče:

1. Na posestvih že obstoječi dolgov naj se v določenem roku amortizirajo.

2. Zastavna pravica na kmetiska posestva se vknjiži le za terjatve, ki so neodpovedljive in se morajo v letnih odplačilih najdalje tekom 60 let amortizirati.

3. Uredi naj se kmetški kredit s posebnim zakonom. Urediti se mora v smislu potreb kmetških posestev tudi prisilna prodaja posestev.

Za ureditev kmetkega kredita naj da država potrebna sredstva na razpolago in naj ukrene vse potrebno, da prepreči preveliko zadolževanje kmetkega stanu, ker preveliki dolgovi resno ogrožajo obstoj kmetkega stanu. Naloga države pa mora tudi biti, da skrbi, da kmetški kredit ne bo predrag, da bo obrestna mera taka, da bo mogel kmet poleg obresti redno vsa ko leto amortizirati del kapitala.

Davka prosta žganjekuha, ustava in Samostojna.

Iz Beograda prihaja poročilo, da lažisamostojni poslanci prodajajo našo samoupravo in našo slovensko avtonomijo beograjskemu centralizmu in srbski hegemoniji za — davkaprosto žganjekubo.

Neverjetna sramota za državnega vodjo Pašića je, da kupuje glasove za osnovno postavbo, s katero naj si za dolgo časa uredijo pravico in goltnost posameznih državljanov in pokrajin v državi. Vsaj tukaj bi morali delati brez podkupovanja in vsak bi moral po svoji vesti in po svojem pričanju glasovati in delati za osnovno postavbo. Pašić pa je kupil najprej Turke za tisoč milijonov, da glasujejo proti svojim volicem, sedaj hoče s šnopsom olajšati samostojnost, Judežem naše slovenske samostojnosti in gospodarsko-politične neodvisnosti da bodo s centralizmom zadrgnili štrik okoli vratu našemu slovenskemu kmetkemu ljudstvu.

Kaj je z davkaprosto žganjekubo?

V letošnji državni proračunu mora priti nekaj novih izjednačanj v davkih za celo državo, ker se predvidevajo zahteve in sklepi iz prejšnjega leta. Znano je splošno, da smo lani stavili predlog, da se mora žganjekuha povsod oprostiti davka, ker je oproščena v Srbiji, Makedoniji in Grni gori. Ako pa se iz finančnih razlogov pri nas ne oprosti, se mora izdelati postavba, da se žganjekuha po vsej državi enako obdavi. Ne gre pa, da bi glasom proračuna ni Slovenci in Hrvati, sploh pokrajina izven Srbije plačevala okroglo letno en tisoč petsto milijonov kron, oni pa nič. To bi bila takšna kričosa prave takšna neenakost, da je prav nihče ne bi zamogel zagovarjati, niti opraviti. Guala bi namreč ljudi naravnost v upor proti državi.

Srbijanski poslanci so sedaj izjavili, da ne morejo privoliti v obdajenje žganjekuhe, zato je bilo čisto samoumevno, da mora priti tudi pri nas oprostitve od davka v zadevi žganjekuhe. Zelo zateleban „političar“ in „mož“ mora biti, kdor sodi druguče.

Mi pravimo: Še več takšnih in podobnih neenakosti je v naši državi in te so morajo brezpegojno izgladiti in odpraviti, ali zato ni treba prodajati slovenske ljudske samouprave beograjskemu centralizmu in napraviti traj-

ne največje škoda in nesreča za slovensko ljudstvo.

„Samostojni“ so sedaj v vladi. Oni podpirajo vlado, ki si je dala dvanajset mesečni začasni proračun v odtiki dvanajstlin. Če si je oni ne podpirali, bi ne smela naprej vlada, ker ne bi imela večine. Samostojni so od 1. junija naprej sami skupno z tremi slovenskimi demokrati odgovorni za vse davke, za vsa nasilja in vse krivice, ki jih imamo še na podlagi proračuna. Oni vlado podpirajo, oni te krivice trpijo, oni so nezmožni, da bi jih odpravili. Niso se hoteli in niso se zvali pravočasno pobrigati. Kako tudi! Vošnjaka davki ne trpijo, Urek vleče dvojne dijete in zida za nje vilo, bivši nemškutar Drofenik pa zgujuri in je prevelik kričar in klobasek, da bi se znal resno oprijeti take važni reči.

Slovensko kmetško ljudstvo! Tvoja politično in gospodarsko samostojnost prodajajo „samostojni“ za lastno korist in za — počene groše, kajti nič drugega kakor počeni groši bo tale imenovana pridobitev davka proste žganjekuhe. Ta bi morala priti, ker obdajenja Srbijanci niso hoteli, tako kričeče neenakosti v državnem proračunu na podlagi lanskim sklepov in iz ozirov na državo obdržati ne bi smeli. „Samostojni“ so hlapci Vošnjakovi in Zerjavovi in so nesreča za slovensko kmetško ljudstvo.

G. Guštanj. Škod guštanjaka podružnice Kmetijske družbe za Slovenijo se vrši v nedeljo 20. junia po prvi sv. maši v prostorih gostilne „Balkan“. Poročal bo državni učitelj sadjarske in vinarske šole Jožef Prijol o pridelovanju sadjave in o diščenju sadov. Clani in neclani, ljubitelji dobre domače pijače, povabljeni! — Načelnstvo.

G. Kmetovalci, pozor! Kmetijska podružnica Maribor in okolis naznanja, da se bo prihodnja nedelja, 26. t. m. na zemljišču barona Rosmanita v Radvanju s Fordovim motornim plugom oralo. Ta način oranja je za nas nov; pri velikih graščinah je tu in tam uveden, ker se orje mnogo hitreje (1 oral v 1 uri), mnogo ceneje in mnogo bolje, kar dokazuje večja množina pridelka, ki se doseže vsled oranja. Za posameznega maloga posestnika stvar seveda ni, lahko pa si motorni plug nabavi zadruga, ki jo v ta namen ustanovijo posestniki ene vasi. Oranje priredi ameriška tvrdka Ford, ki motorje in pluge izdeluje ter prodaja. Začelo se bo orati ob 3. uri popoldne. Kmetovalci, zanimajte se za stvar in poljite gledati!

G. Na svinjski sejem v Mariboru dne 17. t. m. se je pripeljalo 248 svinjarjev in 4 koze. Cene so bile sledeče: plemenske svinje za 1 kg žive teže od 24 K do 26 K, polpitane svinje od 26 do 27, mladi prašiči 6 do 10 tednov stari 1 komad 240 do 300, mladi prašiči 3 do 6 mesev stari komad 380 do 700 K. Mesarji so obetali za polpitane svinje za zokol 20 do 24 K za 1 kg žive teže. Cene kozam od 350 do 500 K. Kupčija je bila živahna, posebno za mladimi prašiči je bilo povpraševanje.

G. Uvoz živine iz Madžarske v Avstrijo. Kakor znano, je bil izvoz živine iz Madžarske poldrugo leto prepovedan, ker v Madžarski ni bilo dosedaj živine v obilici. Sedaj je pa bu dimpeštanska vlada sklenila, da ukine to prepoved in je pooblastila ministra za poljedelstvo, da proti neznanim carini dovoli izvoz madžarske živine v Avstrijo. Kljub visoki carini in kljub visokim stroškom smo dosedaj iz naše države izvažali mnogo živine v Avstrijo in sicer po razmeroma ugodnih cenah. Ako hočemo uspešno tekmovali z madžarsko trgovino, bi naša vlada morala pred vsem znižati neprimerno visoko izvozno carino za živino in tudi neprimerno visoke železniške tarife bi morala nemudoma znižati. Le upravičeno se bojimo, da naša sedanja liberalna vlada tega ne bo storila, vsled česar bodo naši živinorejci vsled krivde vlade, v kateri sede tudi naši lastni kmetški prijatelji, samostojnežji, silno uderjeni.

G. Uvoz mesa v Združene države. Kljub temu, da redijo v Združenih državah (Ameriki) več živine kakor v katerikoli drugi državi, se morajo meso iz drugih dežel uvažati. Lani se je uvozilo v Združene države 100.000.000